

Златиборски круг је на конкурс Министарства омладине и спорта у области омладинске политике учествовао у пројекту МИ смо у програму!. Два омладинаца организације ЦМОК из Чајетине завршили су обуку из области оснивања и вођења омладинских медијских пројеката у оквиру омладинског програма БЦИФ-а МИ смо у програму!.

Балкански фонд за локалне иницијативе уз подршку Министарства омладине и спорта и **The Balkan Trust for Democracy (БТД)**, је покренуо нови програм за младе којим жели да подстакне омладинске организације и групе младих да развију локалне медијске пројекте које ће водити млади од 17-28 година.

Циљ програма је да ојача активizam младих у локалним заједницама и да подстакне младе људе да се, кроз покретање локалних медијских пројеката, активирају у решавању омладинских питања која су им важна и која су битна за локалну заједницу из које долазе.

Након едукације, групе се подржане од стране БЦИФ-а у реализацији својих

Медијских пројеката у својим локалним заједницама.

Током пет месеци колико је трајао пројекат, од стране омладинске организације ЦМОК урађено је 20 радио емисије које су биле реализоване у МАХ радиу, тачније, једном седмично.

Уличне акције су биле реализоване једном

месечно, које су најављиване у омладинским радио емисијама.

Штампање рекламног материјала као што су пропагандни летци и мајце су помогле да се људи што боље упознају са радом организације.

Анкетирање средњошколаца и ученика седмог и осмог разреда основне школе помогли су омладинцима да сазнају како су омладинске емисије утицале на младе и шта би требало узменити.

МАХ радио је у потпуности изашао у сусрет члановима омладинске организације ЦМОК и помогао у припремању садржаја и реализацији емисија.

Златиборски круг је увек био ту да посаветује младе и да их упуту у могуће проблеме који су могли да се десе и да им помогне да их превазиђу.

ПР менаџер општине и координатор канцеларије за младе Бојана Бојанић је такође била уз младе и пружала им потпуну подршку у реализацији

пројекта.

Након завршеног пројекта, БЦИФ је понудио омладинцима наставак пројекта у трајању од три месеца. Организација ЦМОК је то прихватила и за то време реализовала 6 радио емисија, 3 уличне акције, урадила пропагандне хемијске и написала овај часопис. Овим путем се захваљујемо свима који су нам помогли у реализацији пројекта и надамо се да ћемо у будућности још сарађивати!

Тијана Росић

АНКЕТА

Учесници пројекта Ми смо у програму!, који реализује Златиборски круг, и овај пут су спровели анкету међу ученицима средње школе у Чајетини, на основу којих је сачињен овај извештај.

Анкета је обухватила око 235 ученика међу којима су и неки професори из основне и средње школе.

На питање „**Да ли слушаш омладинску радио емисију на „Мах“ радију, суботом?**“ Од средњошколаца, 51 особа је одговорила ДА, што чини 50% испитаника – дакле, једнак број је одговорило и НЕ.

Од основаца је 26 њих одговорило ДА, што је 19,55% испитаника, док је 107 одговорило НЕ, односно 80,45%.

На питање „**Да ли сматраш да је важно да млади имају приступ медијима?**“ Од средњошколаца, 87 особа је одговорило ДА, што је 85,3% испитаника, док је 15 особа одговорило НЕ, што чини 14,7% испитаника.

Што се основаца тиче, 110 особа је одговорило ДА, што је 82,71% испитаника, док су, са друге стране, 23 особе одговорило НЕ, дакле 17,29% од испитаних особа.

На питање „**За које садржаје мислиш да би требало да буду заступљени у омладинској емисији?**“

а) СПОРТСКИ б) ЗАБАВНИ в) ОБРАЗОВНИ г) КУЛТУРНИ д) ИНФОРМАТИВНИ

И код средњошколаца и код основаца је ситуација била јако слична:

Највише је заокружених одговора било под **а, б и г**, што значи да највише особа сматра да би требало заступити СПОРТСКЕ, ЗАБАВНЕ и КУЛТУРНЕ садржаје у омладинској радио емисији.

На питање „**Сматраш ли да је довољно пажње посвећено младима у општини?**“ Само 13 ученика, односно 12,75% испитаника из средње школе је одговорило ДА, док је 89 њих, односно 87,25% испитаника одговорило НЕ.

Слични су и резултати из основне школе:

17(12,79%) ученика – ДА, а 116(87,21%) – НЕ.

На питање „**Сматраш ли да је потребна подршка младима на локалном нивоу и у ком смислу?**“

а) ОРГАНИЗАЦИОНА (ОБУКА ЗА МЛАДЕ) б)

ФИНАНСИЈСКА в) НЕШТО ДРУГО

У средњој школи, као и у основној школи, су најзаступљенији одговори под **а и б**, што значи да највише младих сматра да им је потребна ОРГАНИЗАЦИОНА и ФИНАНСИЈСКА подршка.

На питање „**Шта мислиш да је узрок слабом ангажовању младих у општини?**“ Поново су одговори младих из средње и основне школе били јако слични, у оба су случаја највише навођени НЕЗАИНТЕРЕСОВАНОСТ и СЛАБА МОТИВИСАНОСТ.

На питање „**Да ли би се укључио-ла у рад омладинске организације?**“

66 (64,70%) испитаних из средње школе је одговорило ДА, док је 36 (35,30%) испитаних одговорило НЕ.

У основној школи, ситуација је мало другачија, основци су заинтересованији:

100 (75,19%) испитаних особа је одговорило ДА, док су 33 (24,81%) особе одговорило НЕ.

На питање „**Који тип радионица би похађао-ла?**“

а) ПСИХОЛОШКЕ б) ПИСАЊЕ ПРОЈЕКТА в) ОМЛАДИНСКИ АКТИВИЗАМ г) НЕКЕ ДРУГЕ

Најчешћи одговори ученика и ученица средњих школа су под **а и в**, односно ПСИХОЛОШКЕ и ОМЛАДИНСКИ АКТИВИЗАМ.

У основној школи су најзаступљенији одговори под **б и в**, што знаћи да би највише основаца желело да похађа радионице везане за ПИСАЊЕ ПРОЈЕКТА и ОМЛАДИНСКИ АКТИВИЗАМ

На питање „**Да ли би се укључио-ла у рад омладинске организације?**“

66 (64,70%) испитаних из средње школе је одговорило ДА, док је 36 (35,30%) испитаних одговорило НЕ. У основној школи, ситуација је мало другачија, основци су заинтересованији: 100 (75,19%) испитаних особа је одговорило ДА, док су 33 (24,81%) особе одговорило НЕ.

На питање „**Шта желиш да кажеш, а да нисмо питали?**“

Углавном није било одговора, али било је неколико занимљивих порука које су нас јако обрадовале, на пример: „Срећно!“, „Само тако наставите!“, „Свака част!“ ☺

Швајцарска

Три члана наше организације су прошле године, тачније 28. новембра отпутовали у Швајцарску. Тамо су провели две недеље. Посету Швајцарској нашим омладинцима омогућио је Ужички центар за права детета, који нам је уступио три места.

Ужички центар за права детета већ неколико година учествује у програму интеркултуралне размене, који подржава Песталоци фондација. Пројекат дечије фондације Песталоци, „Живети заједно“, постоји још од 1946. године. Првобитно је био осмишљен за децу из ратом разорених земаља, а временом је прерастао у размену средњошколаца који током боравка у Швајцарској, тј. деčјем селу Песталоци у близини Трогена, постају прави мали амбасадори интеркултуралности.

За реализацију програма у Србији задужен је Центар за права детета из Београда, а програм се паралелно и синхронизовано реализује у десет градова: Ниш, Краљево, Ужице, Зајечар, Београд, Пожега, Књажевац, Алексинац,

Нови Пазар и Врњачка Бања.

Дакле, наши другари су се супер провели у Швајцарској. Ево неких занимљивости, утисака, дешавања које су нам пренели Милош, Анђела и Јелена: Програм радионица је био заиста захтеван али и веома интересантан.

Акцент је стављен на интеркултуралност и толеранцију, а радионице су биле јако занимљиве. Имали смо и креативне радионице на којима смо правили свеће, фигурице од глине, тражили смо и предмете из природе који би описали неку нашу карактерну особину. Богдан и Викица су водили емисију у којој смо причали о нашем боравку. На једној од радионица ломили смо даске за које уопште није била потребна физичка спремност већ је то била психичка вежба.

Ево неколико информација о образовном систему Швајцарске: Ученици прво имају шестогодишње, а затим још трогодишње школовање. После тога се опредељују да ли ће ићи у специјализоване (средње школе), тако да неколико дана слушају наставу, а неколико дана иду на плаћену праксу. Ученици који желе да студирају уписују Гимназију, која као и код нас траје четири године. Градиво се не разликује превише од нашег, мада постоје битне разлике у методама рада и изгледу школе. У школама је заступљен интерактивни рад на принципу радионичарског типа. Деца седе гледајући једни друге у очи. Школе су опремљене најмодернијом опремом... и најзанимљивије је то што им школски час траје 43 минута.

Наши другари су на најбољи могући начин представили Србију у Швајцарској, као и Чајетину.

Ово је још један од начина да наши вршњаци схвате да треба да се укључе у нашу организацију, и да се баве омладинским активизмом. Укључивши се у нашу организацију научиће много, путovati, упознати нове културе, стећи нова пријатељства и имати другачије, лепше и исправније виђења света око себе.

Јелена Кузељевић

Промоција Омладинске организације, 29. април 2009.

ЗЛАТИБОРАЦ

У среду, 29. априла, у Чајетини је одржана промоција Омладинске организације „Центар младих организованих креативаца – ЦМОК“. Члановима омладинске организације је управа кафића “Српски паб” уступила простор, а предузеће Златиборца је обезбедило закуску. Канцеларија за младе општине Чајетина је обезбедила средства за освежење, а ”Фото Никић” је читав догађај забележио и од снимљеног материјала направио ДВД.

Млади су своју иницијативу да прикажу резултате досадашњег рада реализовали уз подршку шире заједнице, а на промоцију су позвали представнике свих локалних институција.

Позиву се се одазвали представници локалне самоуправе, Канцеларије за младе, Удружења грађана Златиборски круг, Регионалне канцеларије за младе из Ужица и Ужичког центра за права детета, као и неколико професора чајетинске средње школе. Млађа група омладинаца, ученици 7. разреда основне школе су заједно са својим старијим колегама делили омладинске перспекте.

Сви посетиоци су добили књигу, мајицу и рекламни материјал омладинске организације.

У вечерњим сатима су се млади окупили и уз музику прославили своју прву самосталну акцију представљања своје организације.

ЦМОК је реализацијом ове акције показао да су млади у Чајетини постали активнији у друштвеним дешавањима и да се на њих дефинитивно може рачунати.

**Интервју са Бојаном Божанић,
координатором канцеларије за младе**

„Да није Омладинске организације ни Канцеларија за младе не би могла да функционише!“

Када је настала канцеларија за младе?

Канцеларија за младе је настала у априлу прошле године.

Која је функција канцеларије за младе?

Функционисање Канцеларије за младе почела је мало другачије него у другим општинама. На пример, прво се оснује Канцеларија за младе и тада она привлачи омладину и да организује акције, а ми смо на иницијативу омладине основали канцеларију за младе. По моме мишљењу, мислим да је добра ствар пошто су млади већ организовани преко не владиних организација.

Да ли је било проблема приликом отварања канцеларије за младе?

Да, имали смо организациони проблем у смислу ко би могао да води и преставаља канцеларију за младе како би се то основало. Једине могућности су постојале да преставаљник буде неки волонтер или неко запослен из општинске управе. Како је врло тешко наћи неког волонтера да ради а да буде спрега између локалне самоуправе и омладине а да при томе нема никакву зараду, тако да смо овде у локалној самоуправи одлучили да једна особа која је запослена у општини да уз свој посао, волонтерски ради са омладином и Канцеларијом за младе.

Шта је Канцеларија за младе до сада постигла?

Први пројекат који смо до сада урадили уз помоћ омладине је формирање омладинског центра. У том пројекту су учествовали омладинци пројекта МИ смо у програму!

А шта је то што до сада Канцеларија за младе није урадила? ☺

Шта је требало да урадимо а нисмо је стварање локалног акционог плана, што је конкретно нешто на основу чега ћемо радити, али уз иницијативу страних донатора, ми ћемо то и урадити.

Да ли то значи да ће ипак бити локалног акционог плана?

Да, наравно. Морам да напоменем да је највеће залагање било од стране регионалне канцеларије за младе и Милована Лучића који је веома позитивно расположен према нашој канцеларији и он нас је предложио за тај акциони план јер у Златиборском округу и западној Србији ми смо једини који смо изабрани за тај акциони план за младе.

Који су планови за будућност?

Поред стварања акционог плана, у плану је да у буџету направимо и места за канцеларију за младе тј. омладинске пројекте. До сада смо успевали да нађемо нека мања материјална средства за омладину као што је била промоција и регистрација омладинске организације, али ћемо у будуће да видимо ако то буде могуће да наредне 2010. године пробамо да у буџету нађемо места и за омладину, бар неки солидан износ. Ако то не успемо, мислим да ћемо увек моћи да нађемо новац за неку акцију.

Чули смо да је прошле године Општина финансира-ла четворо омладинаца за одлазак на летњи камп „Лепша страна Србије“. Да ли се то десило и ове године?

Да, и ове године као и прошле Општина је финансира-ла четири омладинца за одлазак на камп „Лепша страна Србије“, тј. двоје је финансира-ла Општина, једно Туристичка организација Србије, а за једно, део средстава је финансирао SIMEX група, а део Златиборски круг.

Да ли имате још нешто да кажете а да вас нисмо пита-ли?

Да није Омладинске организације ЦМОК не би ни канцеларија за младе могла да функционише, тако да им се овом приликом захваљујем на свом труду који су уложили у функционисању канцеларије за младе!

Овом приликом Бојана је нас питала шта ми мислимо о функционисању канцеларије за младе и њеном даљем раду? Ми смо одговорили: „Мислимо да је функционисање канцеларије за младе веома добро. Канцеларја за младе има веома добру сарадњу са Омладинском организацијом као и са другим институцијама и надамо да ћемо и даље овако добро сарађивати!“

Интервју водиле Тијана Росић и Миљана Панић

Камп "Лепша страна Србије 2008" на Сувој планини

ЦЕНЕТ – Центар за екологију и туризам је 2008. године организовао другу по реду Креативну радионицу „Лепша страна Србије“.

Прва креативна радионица у организацији ЦЕНЕТ-а која је одржана у августу 2007. године са темом Моја Србија – стварање новог имица Србије, показала је колико млади знају и не знају о Србији и како перцепирају проблеме Србије, али и односе наше земље са светом око нас. Сва размишљања и идеје омладине на тему стварања новог имица Србије сакупљене су и биће објављене у публикацији „Лепша страна Србије 2007“.

Наше прво камперско искуство почиње на најлепшој лепотици запаљског округа – на Сувој планини. На камп смо стигли средином месеца јула. Када смо стигли упознавали смо се постепено са осталим учесницима овогодишњег кампа. У почетку смо били помало скептични што се тиче уклапања у ново друштво, али све је било веома добро испланирано тако да смо на врло леп начин прихваћени. Одмах смо добили и назив – Брђани. Имали смо јединствену прилику да на једном месту упознамо пуно људи из свих крајева наше прекрасне Србије. Ми као представници Миљана Панић, Бобан Томашевић, Александар Богдановић и Дуња Томовић максимално смо искористили прилику да промовишемо наш крај који је већ многима познат. Сваки дан смо имали предавања у вези туризма, маркетинга, историје, географије и још пуно едукативних

области. Наравно, и одржавање физичке кондиције је било међу примарним. Имали смо врхунске предаваче који су се без устручавања трудили да нас обуче у што више области у чему су успели. Један дан смо освајали највећи врх Суве планине – Трем. Погледати на Суву планину са Селичевеце представља један од најбољих и најпотпунијих погледа на планински бисер. Тада се јасно истичу њена три врха – Мосор, Соколов камен са врхом Холов камен и Трем као најузвишенији и највећи међу њима. Између ова три врха налазе се два седла која на мене остављају утисак бесконачности, таласи који се равномерно њишу, а то њихање овековечују густе и бујне зелене шуме. Први утисак стечен на кампу упућује на велико задовољство јер први утисак је најважнији. Сам хотел изгледа класично, али унутрашњост је потпуно другачија. Пре свега, хотел “Трем” се налази на најлепшој висоравни Суве планине. А Сува планина посебна прича. Кажем посебна прича јер је стварно посебна и аутентична по много чему. Као први пример, може се навести нетакнута природа и бесконачне шуме које се протежу у недоглед. Древна Куновица а данашња Сува планина може се похвалити и прелепом архитектуром овог краја. Улице Доњег Душника препуне су грађевина са вишевековним стажом. На крају смо добили и поклоне у виду ранчева, и других пропагандних материјала. Наравно, најтужнији је растањак са људима које смо заволели као да их знамо читав свој живот. И данас се дописујемо са много њих и веома често се и сретнемо и размењујемо утиске са кампа.

Бобан Томашевић

Смешни закони

Ови закони су од државе до државе смишљани наменски а вашој машти остављамо да искреира ситуације које су инспирисале доношење ових закона. Како наш стихоклепац Ђорђе Балашевић каже: “Јер ћуд је ћуд, а суд је суд.” ☺

- САД, Кентаки

Сви грађани су обавезни да се купају једном годишње.

- САД, Џорџија

Забрањено је везати жирафу за телефонске стубове и уличне светиљке.

- САД, Њујорк

Ако сте ловац и угледате зеца, забрањено вам је да пуцате у њега из тролејбуса.

- САД, Аљаска

Дозвољено је ловити медведе, али је забрањено будити их ради фотографисања.

- Шведска

Проституција је легална, али морате користити њихов сервис.

- Шкотска

Забрањено је бити са кравама ако сте пијани. ☺

Миљана Панић

SMS речник

Да ли би могли да замислите живот без мобилног телефона и СМС порука? Комуникација путем СМС порука је постала део свакодневног живота. Када нисте сигурни да ли је право време да зовете некога, или када желите да пренесете неку кратку информацију, најједноставније је да пошаљете СМС поруку. Скраћенице и емотикони су невероватно корисни у е-mail комуникацији, chat-овању и у СМС порукама. Њима се саопштавају мисли или осећања – али уз минимум употребљивих карактера. На тај начин се штеди време, простор и новац, а комуникација постаје разумљива и занимљива. Забављајте се док пишете и примите СМС поруке, а надамо се да ће вам овај мини речник појмова помоћи у томе!

!!! Сада или никада

() Без коментара

A: Акција – имам план

BT! Буди тачан

GSDS? Где си до сада?

Pž! Пожури!

Sž Стижем!

ČS Чујемо се!

Cim Цимни ме

Sast На састанку сам!

Pozz Поздрав

Đs? Ђе си, соколе!

Ljte Љубим те!

Obbo Обожавам те!

XXXX Пуно пољубаца!

XOHOXO Пуно пољубаца и загрљаја

Vme? Волиш ли ме?

Vt Волим те

Hv Хвала

HvU Хвала унапред

LS Лепо спавај

ŠIN? Шта има ново?

ŠR? Шта радиш?

BV Без везе

GSP Гледам своја посла

GSP! Гледај своја посла!

Dž Џабе

IQ? Размисли двапут

Kš? Капираш

Nr Наравно

Ss? Сећаш се?

ZSS За сваки случај

Q! кул!

:-) Осмех

:) Смешак

:-))) Стварно сам срећан!

:-(Стварно ми је жао

:-(Тужно лице

:-& Свезао ми се језик

:-O Запањен сам

:-P Плажење

:-X Велики пољубац

:x Нико ме ни реч!

;-) Намигивање!

@:-) Свашта ми пада на памет

:-* Пољубац

:-? Нисам сигуран

:*?) Мало си попио?

8-) Одушевљење!

(:-o)! У поверењу!

I-(Пао ми је мрак на очи!

*!#!^*&:-) Полудео сам!

:-d Њам, облизивање

};-> Прави си ђаво!

:-o zz Досађујем се!

8-l Штребер

X-(Готов си!

('){'} Голупчићи

p* Француски пољубац

/O\ Блам

@}--\,-,-- Ружа

d :-) Скидам капу

:^D Страва!

=^) Све за тебе!

За разлику од западњачких емотикона, у Јапану и неким земљама истока емотикони се пишу и читају вертикално. Научи нови СМС језик!

(n_n) Осмех

(u_u) Туга

*^_^* Постидео сам се

@^_^@ Јел си глуп?

(=_=) Досадно

(*_*) Волим то!

((+_+)) Хмммм

(@_@) Врати ми се!

(>_<) Бесан сам!

(o_o) Стварно? Озбиљно?

(o_O) Да не поверујеш!

m(_)_m Дубоки поклон

(^_^)/~~ Па-па!

(=^_^=) Маца

(-_-)Zzz Спавам

(9_9) Нисам спавао

(;_;) Плачем

(^o^)y Мир, брате

(^-^)V Победа!

Мобилни телефон којем никад не треба пуњење, према најавама из „Nokia“, ускоро ће бити доступан свима. Ова фирма ради на развоју технологије која би омогућила да се телефон пуни енергијом радио-таласа из нашег окружења. Електромагнетно зрачење, емитовано са Wi-Fi одашљача, антена мобилних телефона, ТВ предајника и других извора, могло би се конвертовати у електричну енергију којом би се пунила батерија телефона.

Тетрис пуни 25 година. Тетрис, једна од најуспешнијих и највише копираних игара свих времена, ове недеље прославља двадесет пети рођендан, објавила је компа-

нија која данас контролише ауторска права над том игром.

Осмислио ју је руски математичар Алексеј Леонидович Пажитнов у јуну 1984. као слагалицу у којој се падајући блокови разних облика и величина морају окретати и померати лево-десно да би се уклопили у матрицу. Име јој је изведено из грчког префикса „тетра“ (четири), јер сви блокови имају по четири сегмента (распоредених у седам облика), и речи тенис, омиљеног спорта њеног аутора који данас живи у САД.

Тигар+свиња=пријатељство Sriracha Zoo је већ популаран по несвакидашњим

пријатељствима која се рађају међу његовим становницима, поготову између тигрова и свиња или паса.

Преко 400 Бенгалских тигрова обитава у Sriracha Zoo, где праве своје срећне породице са свињама и другим животињцама. Старији тигар дремка поред одрасле свиње, коју би иначе, без и трунке самилости појео. Прасиће доје тигрице, а тигриће доје велике прасице сурогат маме...

Тијана Росић

Распуст је, имате превише слободног времена... Седите у неки кутак, идите у природу али са собом понесите књигу, роман, или чак стрип и уживајте.

Препоручујемо:

– „Алхемичар“ (Пауло Коелхо) (цитати Алхемичара – „пробудити се“ и посматрати зору док остатак света још увек „спава“).

Књига је преведена на 57 језика, продато је више од 20.000.000 примерака.

Открићемо Вам само мали део ове поучне књиге.

„Као пастир Сантјаго свако треба да буде свестан сбоје личне легенде. А шта је то? То је благослов, када

човек ради оно што га испуњава, следи своју легенду јер десава се да немају сви храбрости да се суоче са сопственим сновима!“

Поновни сусрет (Мери Аигинс Кларк): „Реч је о жени која је наводно убила свог мужа и провела 5,5 година у затвору. Једна млада новинарка направиће о њеном случају ТВ емисију, доказујући да правда није задовољена“

Мистериозни господин Квин (Агата Кристи): „Господин Квин, личност пуна мешавине вештина са инстинктом за детекцију, има магични осећај када се појави на месту злочина, али...“

Видосава Стојановић

Крај прозора никад схваћеног света

Како бих волео да нешто се деси,
макар само да би прекинуло рутину...
Стојим крај прозора никад схваћеног света,
и троше се дани у мени.

Пожелим да су ствари биле другачије,
али немам снаге да покушам да променим свет,
нити да пронађем нешто,
само чекам, крај прозора у самоћи трајем.

А живот је као река.
Носи нас без нашег пристајања,
још од дана када смо у воду пали,
и убедили себе да волимо муљ...

Да макар данас пада киша,
да бар прекрије путеве дуге,
или да ветар у неповрат све однесе са собом,

па ми да разлог да крај прозора чекам и презирем свет...
Не дешава се ништа.

Све је тихо и на сунцу се сија,
сва природа мирује под јасним небом,
а крај прозора ја и даље чекам,
и мрзим лепоту дана коју не умем да волим.
Свим срцем, надам се киши,
разлогу и оправдању,
а дани се у мени ломе,
живот пролази крај прозора никад схваћеног света.

Милош Белчевић

ПРАЗНА КОШНИЦА

Можда у свитању дана
Осетим твој мирис у јутарњој
роси.

Можда ме понесе недостижна песма сирена

И сетим се твог сујетног гласа.

Можда ћу у очима странца

Видети немирни поглед твој.

Можда ћу у пролазу осетити додир туђе руке

А молићу Бога да буде твој.
Можда ћу у тамној ноћи, док киша
пада

Предказати немир,

Ухватити тугу.

Не волим кишу.

Тера ме од себе.

А оно блато што после ње оста-
не...

Баш ме подсећа на тебе!

Марина Тодосијевић

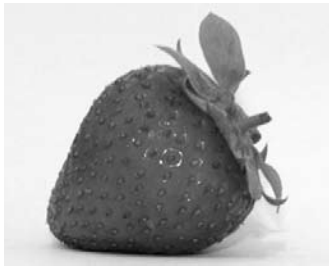

БЛАТЊАВА УСПОМЕНА

Можда у свитању дана
 Осетим твој мирис у јутарњој роси.
 Можда ме понесе недостижна песма сирена
 И сетим се твог сујетног гласа.
 Можда ћу у очима странца
 Видети немирни поглед твој.
 Можда ћу у пролазу осетити додир туђе руке
 А молићу Бога да буде твој.
 Можда ћу у тамној ноћи, док киша пада
 Предказати немир,
 Ухватити тугу.
 Не волим кишу.
 Тера ме од себе.
 А оно блато што после ње остане...
 Баш ме подсећа на тебе!

Марина Тодосијевић

ДВОСТРУКА ИГРА

Тражиш ме,
 А не остављам траг.
 Узалуд питања машу испред носа.
 Одговора нема,
 Само тмина пара очи.
 Где је јуче био овај зрак?
 Напете сенке воде те мени.
 Гледаш ме...
 Поглед је тежак.
 Храпаве руке грле
 те, прсти те стежу.
 Ти бежиш опет.
 Па где је јуче била
 ова киша?
 Празнина удара
 кроз зидове.
 Страх се претвара у смех,
 Ни клонови не знају за грех.
 Одустани,
 Маске ће пасти...
 Светло се гаси...
 Боже, да ли ће сутра падати снег?

Марина Тодосијевић

Кажу добро побеђује зло,
 ваљда је тако а можда и није...
 гледам у небо бројим звезде,
 видим себе негде у средини,
 добре ствари ми пролазе пред очима,
 долазе и одлазе,
 а лоше долазе и остају,
 па и ти моја љубави, зар си морао да одеш,
 и шта год да се деси,
 своје срце понеси,
 да ме се сетиш јер су нам се путеви разишли,
 сада се поново спајају а тебе нигде,
 као добри тренуци кад умиру,
 тебе видим у олуји која носи све пред собом,
 и даље те волим и даље се поносим тобом,
 сваки корак све си даље,
 сваки корак ти нестајеш,
 не желим да ти приђем јер не желим да нестанеш,
 у дубини понора твој лик се оцртава,
 у дубини понора тражим своју срећу,
 у дубини понора ја пронаћи те нећу,
 мој циљ нема краја,

изван васионе тражим изгубљена лица,
 срећа је кад воле те по победи и по страху,
 по ноћи и по дану,
 срца разорена стоје и чекају крај,
 усправно постројена, чекају знак,
 нада умире задња...
 Боже узалуд се надате,
 преварена сам једном, двапут,
 не веријем никоме...

Маријана VII-1

Не заборављена љубав

Твоје име буди
немир у мени
у самоћи туга ми
срце пара
љубави моја ос-
тављаш ме без
поговора.

Ноћас за тебе
стихове пишем
љубави моја нема
те више.
Месец немирне
зраке шири,
тражим те да ме
смириш.

Иако си далеко у
граду том,
иако те чувам у срцу свом.
Знај чекаћу те ја,
јер волећу те заувек знај.

Александра Милинковић

Само за једне очи

Само за једне очи, ја живим
и дишем,
само за једне очи, ја ову пе-
сму пишем.

Само за једне очи ја се прет-
варам да сам дете,
док кроз моју главу разне мисли лете.

Само за једне очи – а нећу им боју рећи,
ставићу руку у ватру и ако ће ме пећи.

Те крупне блиставе очи често сетне и тужне
односе заувек од мене самоћу и сневе ружне.

Само за једне очи ја ево плачем и пишем
само за твоје очи ја ћу престати да дишем.

Александра Милинковић

МИСЛИ ПОЗНАТИХ

*Љубав није чудо, али чини чуда
М.Беговић

*Тако је мало љубави међу људима, ко уме да воли,
не би требало ништа друго да ради.
Д.Радовић

*Љубав не познаје средњи пут-упропасти или спасе.
В.Иго

*Говорити о љубави, то је мало волети.
Ј.Дучић

*Кад љубав хоће да говори, разум треба да ћути.
Спиноза

*Ко је био виљен заборавио је, успомене имају само
они који су волели.
Д.Радовић

*Вечне су само оне љубави које се не догађају.
Д.Ћосић

*Волети не значи бити срећан, већ значи одабрати
свију патњу.
Гогољ

*Што се чини из љубави, догађа се увек с оне стране
добра и зла.
Ф.Нице

*Некога потпуно имати, најбоље је ако то није могуће,
тада је најбоље да га потпуно изгубимо.
Р.Тагоре

*Ако си цвет буди мимоза, ако си човек буди љубав.
В.Иго

*Није тешко заљубити се. Тешко је умети то рећи.
Ж.Преврер

*Прави уздах љубави је последњи уздах мудрости.
Лагерлеф

*Љубав се храни надањем.
Лао Це

*Људи увек уништавају оно што највише воле.
Оскар Вајлд

*Ако нас нико не воли престајемо и сами да се волимо.
Мадам де Стал

Екскурзија у Мађарској

Када би рекли да је стигао и онај период када идемо на екскурзију, не би толико обраћали пажњу на то. Али, ова наша, последња, матурантска екскурзија баш због свега наведеног добија на значају. Екскурзија као и све претходне. Ипак, за ову се не може тако рећи. Она буди јаке емоције, пуно љубави и среће у друштву. Тада смо сви заједно. Држимо се заједно као једно племе, не осврћући се на остале. Наша екскурзија је спроведена у нашем северном суседу – Мађарској. Пре свега, треба рећи да је главни град Мађарске републике Будимпешта са својих 1,9 милиона становника. Екскурзија је организована од стране једне ваљевске туристичке агенције “Астра турист” са којом смо ишли у Грчку претходне године. Сви су били одушевљени рељефом, тј. пејзажима које смо гледали из аутобуса, а који се пружају у недоглед.

Преовлађује равничарски предео засађен сунцокретима и разним житарицама. После дванаест часова путовања напокон смо стигли на наше крајње одређиште – Будимпешту. При доласку, у касним вечерњим сатима стигли смо у хотел “Полуш” који се

налази на путу за чувену стазу Формуле 1 “Hungary ring”. Били смо одушевљени спољашњим изгледом хотела. Нисмо сумњали да је и ентеријер другачији. Врло је пријатан, удобан и пре свега, безбедан јер има двојицу чувара. Након одлагања свог пртљага запутили би се према хотелском ресторану где смо на менију имали традиционална јела мађарске кухиње која су врло зачињена па самим тим, и нису нас много одушевила.

Како би на што бољи начин искористили време да упознамо ову средњовековну лепотицу, кренули смо у ноћно разгледање града. Почетна станица је, наравно, будимпештанска главна улица – улица Ваца. Она се налази у великом и пространом

равничарском делу – Пешти. У даљини, док смо прелазили преко Ланчаног моста приметили бисмо и брдовити део зван као Будим. Будим обилује катедралама, црквама и споменицима важним за дугу мађарску историју. Касно смо стигли у хотел, врло изморени, али на исти начин нестрпљујући чекамо наредни дан.

Следећег дана ишли смо на трг Хероја, обишли смо један средњовековни замак. Било би занимљиво рећи да смо један дан ишли на словачку границу, тачније у место Естергом. Естергом је мађарски град над којим се уздиже средњовековна базилика, највећа у овом делу Европе. У повратку, свратили смо у Вишеград који се дичи својом тврђавом у којој су живели мађарски краљеви. Обишли смо и некадашњи српски град – Сент Андреу у коме данас живе мађари и свега седморо Срба. Мађарска, тј. Будимпешта обилује шопинг центрима у којима смо пазарили неке ствари. Издваја се Тропикаријум акваријум “Кампона” који смо детаљно обишли акваријум и мини зоо-врт, а потом смо ишли у шопинг. Сви ови детаљи утицали су на то да нам ова екскурзија буде луда и незаборавна.

Бобан Томашевић

Као што већ знате, facebook је један од најпопуларнијих сајтова код младих и профил на facebook-у има скоро сваки омладинац. Па ево и неких информација о њему које би требало да знате.

- Facebook је направио један студент Хардварда Марк Зицкерберг када је имао само 19. година. Прво су сви "шмекери" са Хардварда били регистровани, а после неколико месеци и велики број студената са других факултета.

- Марк је најмлађи милијардер у свету јер је око 30% деоница facebook-а у његовом власништву што вреди око 1,5 милиона долара.

- Пре пар година одбио је да прода facebook за милијарду долара, и није се показао.

- Facebook је препустио 1,6 деоница microsoft-у и вреди 40 милиона долара, што значи да microsoft има приступ

свим информацијама на facebook-у.

- Facebook је по закону ЕУ потпуно нелегалан, пошто крши сва основна људска права, али пошто је смештен у САД то уопште није битно.

- Унео је револуцију у систем глобалног пословања омогућајући развој најпрегледнијег система директне продаје – маркетинг.

- Иако обришете профил, facebook ће наставити да прати ваше on line активности. Facebook се не може зауставити.

- Facebook користе и млађи и старији људи за личну промоцију. То је вид индивидуалног маркетинга, који свакако facebook омогућава.

- Facebook има добре и лоше стране, као што су: упознавање, зависност, склапање пријатељстава...

Миљана Панић

Млади се хвале како слушају хип-хоп, а и ствари најбољи провод је уз народњаке. У суботу, уз понеку часицу, дижемо руке и певамо песму "Моје је срце виолина" или "Поломићу чаше од кристала", а већ у понедељак не знамо да те песме певају велики певачи наше народне музике Лепа Лукић и Мирослав Илић, а о речима песама да ни не говоримо.

Неки би се чак заклели да никада не би запевали неку народну песму, али ту је тај компромитујући видео где се они веселе уз типичан народњак. Онда следе речи попут "Били смо пијани". Зашто је толико тешко признати да волимо народњаке?

Чињеница је да разлике у текстовима између овог и оног типа музике и нема. И једни и други говоре о спонзорству, несудбојој љубави, алкохолу, авионима, камионима итд. Ипак, волимо да кажемо да је хип-хоп култура, а не само музика и ако треба да бирамо, изабраћемо хип-хоп. А не размишљамо да живимо у Србији, да смо одрасли уз народњаке и да су нам они у крви. А кад спомињем Србију, морам напоменути да су народњаци и плаћенији и траженији од стране старијих. Тако да смо, ако гледамо нашу земљу, ми црна овца. Нисмо Америка, а нисмо ни у гету да би неки хип-хопер могао да живи продајући своје песме.

Ипак, такви смо ми млади. Волимо да се хвалимо нечим новим и необичним. Па макар нам широке тамне панталоне и дуксерице стајале грозно, нећемо их заменити веселим бојама и сјајом које виђамо на естради. И све ће то трајати док не додје-мо у 20-те, схватимо да нам је то била само једна лудост из "младости", и прихватимо оно што већина тражи и воли.

Преузето са сајта www.mingl.rs

Зашто смо заборавили позориште?

Зашто смо заборавили на позориште? Неколико година уназад све је мањи број оних који посећују позориште. Много је претпоставки зашто је то тако, шта је заправо довело до тога да младима уметност постане страна. Ипак, интересовање за глуму и драмске радионице не опада, а младима се позориште на овај начин увлачи под кожу.

Многи на сам помен о одласку у позориште тврде да им финансијска ситуација не дозвољава такав "луксуз". Међутим, на репертоару српских позоришта постоји свега неколико представа које захтевају мало веће суме новца. Готово свако може издвојити двеста, триста динара за тај тренутак који те украде од стварности и одведе у неки други свет. Успомоћ књига и одласком у позориште, млади би могли да науче да више и лакше цене живот и оне слатке ситнице које људи све ређе поштују.

Тинејџери, када одлуче да одморе очи од вишесатног гледања у монитор, препуштају се чарима ноћног живота. Делује логично да млади више воле клубове и дискотеке, као простор за дружење, и пражњење енергије. Ипак, често заборављају да нешто треба и да их испуњава, а то је задатак уметности. То се може разумети, јер у тим годинама раде многе ствари којих нису свесни, али са друге стране то су године када би највише требало да развијају своју креативност и да се пронађу у нечему. Ипак постоје изузеци.

Неки средњошколци, а и млађи, знају колико је леп осећај посматрати некога ко неколико сати живи у улози друге особе и успева на публику да пренесе туђе емоције. Понеки су само редовни гости који гледају представе и диве се глумцима или једноставно уживају у причи, а понеки се ипак одлуче доживети сваку причу на посебан начин и постају део аматерских драмских секција.

Ипак, већина младих има другачију слику о позоришту, многим је оно досадно и старомодно. Живот у свету компјутера и мобилних телефона, нових медија и перформанса, борбе за трон међу вршњацима, довео је до заборављања позоришта. Слика о "конзервативном позоришту" вероватно је поспешена и недовољним трудом самих установа да се модернизују и за своје представе бирају концепте ближе младима. Са друге стране, оне представе које би могле бити занимљиве младима, управо су оне које ће школе прескочити да им понуде, ако одлуче да их поведу у позориште.

Зато, узмите вама драгу особу за руку и право у позориште!

Преузето са сајта www.mingl.rs

Људи који су преживели немогуће

Хрватски професор музике Фране Селак постао је познат широм света након преживљавања многих невероватних несрећа. Прва од његових скоро фаталних несрећа десила се 1962. године када је воз у коме се налазио Селак изненада излетео из шина усмртивши 17 путника.

Успео је па преживи са поломљеном руком, мањим огреботинама и пар модрица. Следеће године Селак се нашао у авиону за Ријеку када су се врата изненада отворила и он је излетео, 19 људи је погинуло, али је Селак пао на пласт сена и тако преживевши са мањим повредама. Трећа несрећа десила се 1966. године када је путовао аутобусом који је слетео у реку усмртивши четворо људи, наравно, не и Селака. 1970. године Фране се возио својим колима и изненада, аутомобил се запалио, наравно имао је довољно среће да побегне из аутомобила пре него што је резервоар за гориво експлодирао. 1995. године у Загребу Селака је

ударо аутобус наравно без већих повреда. Наредне године возећи се планинским путем да би избегао судар Селак је нагло скренуо и пао на једно дрво гледајући како аутомобил експлодира један километар испод. Након свега 2003. године Селак је освојио МИЛИОН долара на Хрватској лутрији поставши или нај срећнији или нај несрећнији човек на свету.

Рој Саливан био је ренџер из Вирџиније и током своје тридесетшестогодишње каријере доживео је удар грома седам пута. Седми удар га је довео у гинисову књигу рекорда. Ови удари 1942; 1969; 1970; 1972; 1973; 1976; 1977. године оставили су бројне повреде али Рој је преживео сваки удар. Занимљиво је то, да је чак његову жену једном ударио гром када је била са њим у дворишту. Саливан је умро у 72. години живота од мука не везаних за громове.

Док је радио на возу Труман Данкан је пао испод воза у покрету, одвучен испод њега и пресечен на два дела. И ако је изгубио обе ноге И бубрег Данкан је сам позвао хитну помоћ са свог мобилног, преживео 45 минута чекања и 23 операције.

Миљана Панић

Зашто се „организовати“?

Свим људима који живе на територији Републике Србије Уставом су загарантована бројна права, а једно од њих је и право грађана на удруживање у организације. Појединци свакако имају бројне могућности да лично потраже финансијску помоћ за реализацију својих идеја. Међутим, институције које расподељују финансијска средства (донатори, фондације, министарства) имају више поверења да новац донирају правном лицу – званично регистрованој организацији. Тиме што је званично регистрована, организација сведочи о томе да је задовољила извесне правне захтеве неопходне за сарадњу са донаторима.

Поред већих шанси за добијање финансијске подршке за реализацију својих идеја, рад у организацији има и друге предности у односу на самостално спровођење акција. Организација подразумева тим људи вођених истом визијом, мисијом и циљевима. Тимским радом чланова и чланица неке организације постиже се много више резултата у решавања неког проблема него што се постиже појединачним ангажманом.

Шта је све потребно за регистровање НВО?

Да бисте основали невладину организацију потребно је да испуните неке формалне захтеве који су постављени још увек важећим „Законом о удруживању грађана у удружења, друштвене организације и политичке организације који се оснивају за територију СФРЈ“ усвојен још 1990. године (још увек није усвојен закон који би макар помињао Србију у називу).

Како би нека организација била основана потребно је да има најмање 10 оснивача. Оснивачи могу да буду грађани који имају бирачко право, тј. пунолетни држављани Републике Србије. Они треба најпре да се договоре о циљу оснивања организације, њеном имену, региону у коме ће деловати, затим о томе ко ће бити најодговорнији итд.

У складу са тим договором оснивачи припремају Статут организације, који треба да по члановима одговори на питања о:

- циљевима оснивања организације
- структури, називу и седишту
- начину учлањивања у организацију
- начину на који ће организација стицати средства
- томе ко је заступа и представља

Организација се потом оснива на скупштини оснивача, на којој оснивачи доносе одлуку о оснивању и статут. Пошто су донети одлука о оснивању и статут, организација упућује захтев за упис у регистар и пријаву оснивања и деловања организације надлежном Министарству за државну управу и локалну самоуправу Републике Србије.

Поред попуњеног захтева за упис у регистар, пријаве оснивања деловања, записника о раду оснивачке скупштине, одлуке о оснивању удружења, и статута, Министарству је потребно доставити и попис оснивача и чланова организације (треба да садржи име, презиме, адресу и ЈМБГ оснивача). Оснивачи такође састављају и „Одлуку о давању овлашћења за заступање удружења грађана“.

Када коначно прибавите сва потребна документа, онда треба да уплатите таксе у износу од 150 и 4250 динара на жиро рачун Министарства за државну управу и локалну самоуправу.

Након регистрације, пошто вам министарство одобри формирање организације потребно је да осмислите печат ваше организације и поднесете захтев за израду печата.

Такође, организација ће морати да пре добављања средстава отвори динарски или динарски и девизни рачун за правно лице. Рачун можете отворити у било којој банци а процедура је једноставна и не одузима много времена.

Пошто сте задовољили све побројане захтеве можете почети са радом!

Преузето са сајта www.mingl.rs

Ово би требало да знате....

Душевне болести и стања

Халуцинације су поремећаји перцепције, абнормалне сензорне перцепције код којих не постоји стварни надражај, а особа која халуцинира опажа као стварно оно чега уопште нема.

Пироманија је неодржива потреба за паљењем, подметањем ватре и посматрањем пожара. Као и код других поремећаја контроле импулса, пироман не подмеће ватру због неких додатних мотива, као што су освета, осигурање или политичка идеологија, већ само због задовољства које притом доживљава. Име поремећаја долази од грчких речи пур (ватра) и маниа (губитак разума, лудило), а поремећај је редак.

Социјалне фобије су поремећаји који се карактеришу ирационалним страхом од људи и социјалних ситуација. Заправо, особе с овим поремећајем се плаше свих ситуација у којима их други могу гледати и увредити. Ради се о страху од наступа при чему су симптоми много јаче изражени него кад је реч о нормалној треми или нервози пред наступ на јавној сцени. Социјалне фобије обично се јављају након пубертета, а врхунац досежу иза 30. године живота. Већина социјалних фобија евидентна је у доби између 20. и 35. године тако да може упропастити најбоље године живота.

Агорафобија (Страх од људи) је првобитно означавала страх од отвореног простора, док се данас под тим појмом подразумева скуп страхова у вези са јавним местима, отвореним простором и великим бројем људи, са страхом да на таквом месту након изненадног онеспособљења не би били у стању побећи или потражити помоћ. Агорафобија чини 60% свих фобија откривених клиничким прегледима. Чешћа је код жена, а започиње у адолесценцији или раној одраслој доби.

Хипохондрија (страх од болести) се може дефинисати као преокупираност страхом или мислима да је особа оболела од неке теже болести, што је последица погрешног тумачења телесних симптома. Преокупираност болешћу стално постоји упркос уверавања да болест није присутна и одговарајућим

прегледима и испитивањима која искључују постојање те болести. Реч хипохондрија потиче од грчке речи хипохондријум и означава подручје абдомена (стомака) које се налази у области јетре, испод десног ребарног лука. Већина хипохондара, односно људи који су се жалили на болест које нема, а уз коју је ишао страх од болести и смрти, су показивали да управо из тог подручја иду болови и шире се.

Биполарни поремећај се карактерише променама расположења, од дубоке депресије до екстремне еуфорије. Оне се понекад брзо смењују, а понекад поједина фаза траје данима. Известан број особа с овим поремећајем осећа само депресију, са тек повременим тзв. маничном фазом.

Шизофренија је душевна болест која оболелој особи онемогућава разликовање стварних (реалних) од нестварних (нереалних) доживљаја или искустава, омета логичко размишљање, нормалне осећајне доживљаје према другим особама, те нарушава њено друштвено функционисање. Код шизофреничних поремећаја долази до промене одређених функција мозга. Последица тога су промене мишљења, запажања и афективитета, у глобалу, промене психе.

Алкохолизам је хронична болест која укључује не само физичке, него и психосоцијалне проблеме пацијента, његове породице и околине. Алкохолизам спада у групу болести зависности. Не ради се, ни о каквој лошој навици, како се то често у народу мисли, већ о правој болести коју треба лечити. По броју оболелих алкохолна болест се налази на трећем месту, и то иза кардиоваскуларних болести и тумора.

Депресија је поремећај расположења који се карактерише присуством изузетне туге, разочарења, усамљености, безнађа, недостатак вере у себе и осећај кривице и ниже вредности. Овакво стање је врло озбиљно и може трајати веома дуго, реметећи јединку у обављању свакодневних активности. Врло често осећај безнадежности може потрајати дуго тако да особа једино решење и спас од тегоба проналази у самоубиству.

Тијана Росић

БУДИТЕ У ЕЛЕМЕНТУ

Удружење грађана „ЕЛЕМЕНТ“ је организација која постоји од краја 2008. године и окупља младе људе који деле исте циљеве, да промовишу спорт као стил живота и да га учине приступачнијим што већем броју грађана наше земље без обзира на њихове године, способности или могућности.

Својим деловањем „ЕЛЕМЕНТ“ врши утицај на надлежне државне органе, привредне субјекте као и на све чиниоце спорта у Србији како би помогли у реализацији ових циљева.

Тим поводом, „ЕЛЕМЕНТ“ је као свој први пројекат покренуо интернет портал који је осмишљен као место на коме се сусрећу грађани и они спортски клубови који су свесни значаја редовне физичке активности, па желе да помогну нудећи део својих услуга бесплатно.

Посетилац адресе www.елементспорт.рс у могућности је да на једноставан начин дође до сазнања који клуб или фитнес центар пружа своје услуге бесплатно (или уз минималну накнаду у зависности од спорта), да се пријави и почне да тренира.

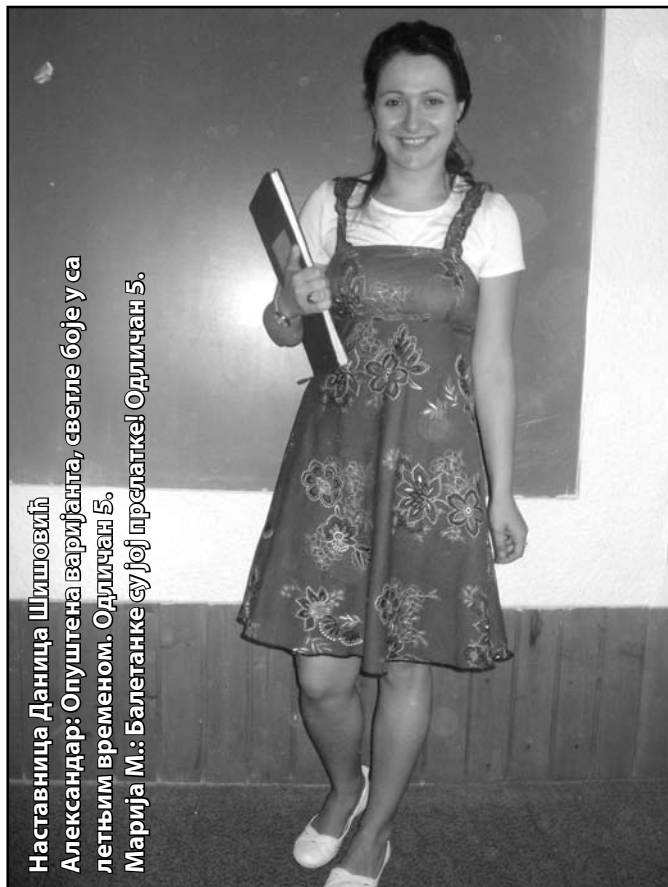
Организација „ЕЛЕМЕНТ“ посебну пажњу поклања екстремним спортовима, као и спортовима који се тек појављују у Србији. Својим радом, људи из Организације „ЕЛЕМЕНТ“, пружају помоћ младим клубовима везану за реализацију њихових активности, као и помоћ у процесу упознавања шире јавности о том новом спорту.

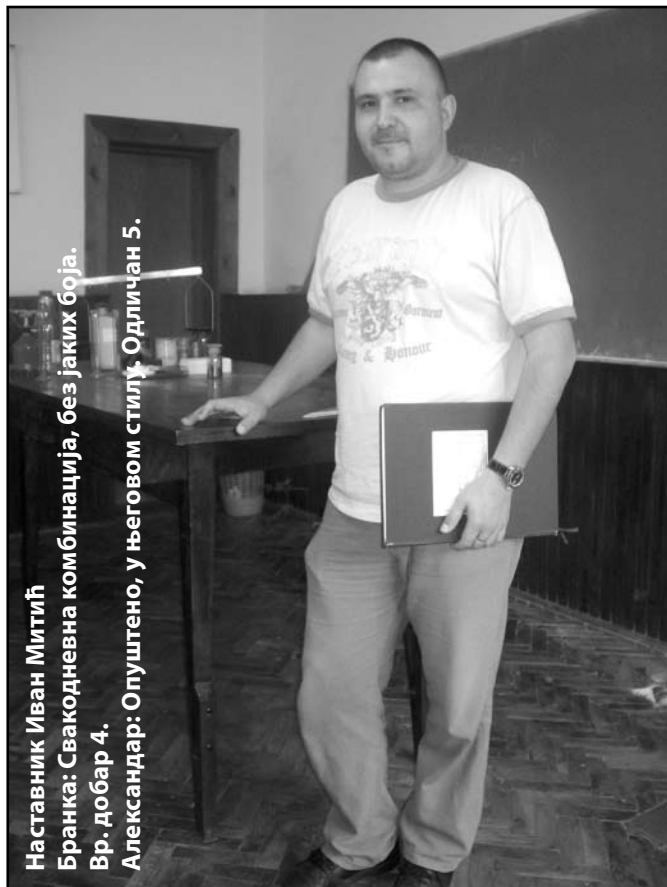
Модни кутак

Као и у првом броју, и сада смо вам направили мали модни прилог. Овај пут нам је помогао под-

младак ЦМОК-а и то ученици осмог разреда основне школе. Чланови жирија Бранка Златић, Александар Ђитић, Марија Ђитић и Марија Милинковић ће оцењивати стил облачења својих наставника којима се овом приликом захваљујемо!

Наставница Даница Шишовић
Александар: Опуштена варијанта, светле боје у са летњим временом. Одличан 5.
Марија М.: Балетанке су јој прелепке! Одличан 5.

Наставник Иван Митић
Бранка: Свакодневна комбинација, без јаких боја. Вр. добар 4.
Александар: Опуштено, у његовом стилу. Одличан 5.

Наставница Ана петровић
Бранка: У њеном фзону, модерно и у тренду и супер јој стоји. Одличан 5.
Марија Ђ.: Екстра, једна од најлепших наставница у нашој школи. Одличан 5.

Наставница Јасмина Бамбург
Марија М.: Једноставно, у складу, али може и боље. Вр. добар 4.
Марија Ђ.: Бела боја јој лепо стоји, супер. Одличан 5.